

SAKSFRAMLEGG**Saksbehandler: Marit Knutshaug Ervik**

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Komite for helse og velferd	
	Kommunestyret - Ørland kommune	
	Eldrerådet - Ørland kommune	
	Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	

Forsøksordning med statlige kriterier for tjenestetildeling og finansiering av omsorgstjenester

Vedlegg:

- 1 Invitasjon fra Helsedirektoratet om deltakelse
- 2 Økonomiske rammer og søknadsprosessen
- 3 Verdi og strategidokument for pleie og omsorgstjenesten i Ørland kommune

Sakens bakgrunn og innhold

Fremskrittspartiets representant, Bjørnar Dahlberg, etterspurte i formannskapsmøte 29.04.14 en orientering om statlig prøveprosjekt med statlig finansiering av eldreomsorgen. Kommunene mottok brev fra Helsedirektoratet 30.06.15 med invitasjon til å søke om deltakelse i forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenester, søknadsfrist 01.12.15.

Hensikten bak forsøksprosjektet er å vurdere hvorvidt statlig finansiering vil bidra til økt kvalitet, mer likeverdige omsorgstjenester i hele landet og riktigere behovsdekning. Det er varslet at forsøksprosjektet skal finansieres med en overslagsbevilling, noe som betyr at det er behovet til bruker som er styrende, og ikke kommunens budsjetter.

Forsøket med statlige kriterier og finansiering av omsorgstjenester er tenkt å vare i 3 år fra 01.05.16. Det vil omfatte alle omsorgstjenester og brukergrupper. Forsøket skal gjennomføres i 20 norske kommuner og hvor 2 modeller skal prøves ut med 10 kommuner i hver modell.

Modell B:

Kommunen tildeler tjenester som i dag. Det vil bli foretatt et uttrekk fra kommunerammen tilsvarende de faktiske utgifter til omsorgstjenestene. Kommunens rammetilskudd vil dermed bli vesentlig redusert i forsøksperioden. Kommunen vil så få et øremerket tilskudd med et inntektpåslag på 4 %, oppad begrenset til 25 mill. kroner per kommune, til de midler som trekkes ut av rammetilskuddet. Tilskuddet kan kun nyttes til omsorgstjenester.

Modell A:

Det vil bli foretatt et tilsvarende uttrekk av rammetilskudd som for modell B, og basert på samme grunnlag. Av inntektpåslaget skal kr 500 000 gå til prosjektgjennomføring i kommunen. Inntektpåslaget kommer i tillegg til rundsumtilskudd og finansiering av

tjenester etter aktivitet. Inntektspåslaget er øremerket finansiering av omsorgstjenester. Tjenester skal tildeles etter statlige tildelingskriterier, statlig finansiering og prismodell. Forsøket omfatter kun tildelingen av tjenester og ikke utøvelsen av tjenesten. En deltakelse i modell A vil blant annet bety at Ørland kommune må ta i bruk nye søknadsskjema, det vil bli endringer (koder per pris) i fagsystemet, rapportering til Helsedirektoratet, deltakelse på informasjonsmøte i februar 2016, 4 oppfølgingsmøter årlig, oppstartsamling mars 2016, opplæring 2x2 dager, forsøksordningen må organiseres som prosjekt med prosjektleder, og alle vedtak på omsorgstjenester må revideres innen 31.12.16.

Folkehelsevurdering

Kommunene er nær dagliglivet gjennom arenaer som barnehage, skole og helse- og omsorgstjenester. God folkehelse fremmes i alle sektorer. En mer effektiv folkehelsepolitikk, bedre helse- og omsorgstjenester, tidligere innsats, og en videre utbygging av forebyggende helsetjenester er nødvendig for å fremme befolkningens helse og møte framtidens utfordringer i helse- og omsorgstjenesten. Gjennom deltakelse i «Forsøksordning med statlige kriterier for tjenestetildeling og finansiering av omsorgstjenester» kan kommunen ha enda større fokus på å skape omsorgstjenester med utgangspunkt i pasientenes behov og oppdatert kunnskap. Helse- og omsorgstjenestene skal legge til rette for at folk holder seg friske lengst mulig, gi god behandling og gi hjelp til å mestre livet med sykdom og lidelser, jfr. Folkehelsemeldingen - Mestring og muligheter (Meld.St. 19).

Administrasjonens vurdering

Rådmannen mener at Ørland kommune yter i dag kvalitativt gode omsorgstjenester til kommunens innbyggere. Samtidig er det et faktum at Ørland kommune sine utgifter er relativt lave når en sammenligner seg med andre kommuner som i kostragruppe 8, gjennomsnitt av kommunene i Sør-Trøndelag og landet for øvrig. Kilde ssb.no, statistikk for pleie og omsorg 2012-2014, reviderte nøkkeltall 26.06.2015, se vedlagte link <http://www.ssb.no/a/kostra/stt/faktaark.cgi?f=95254922811832&m=162100&std=checked&t=2014&t=2013&t=2012&type=>.

Ørland kommune er allerede kommet langt med hverdagsrehabilitering som metode med fokus på hverdagsmestring, og vi er i startfasen med sertifisering av Livsgledesykehjem. Det vil kunne være interessant for Ørland kommune å delta i ytterligere innovasjon og utvikling når det gjelder tildeling av tjenester som er fokus i modell A.

Ørland kommune har en forholdsvis ny lederstruktur i tjenestoområde helse og velferd, og fra 01.01.16 er alle avdelingslederne tilsatt. Det kan derfor være et godt tidspunkt å kunne delta i et nasjonalt prosjekt og i et nettverk med andre kommuner fra 01.05.2016 med fokus på tjenesteutvikling. Det vil også være interessant i et tjenesteperspektiv å sammenligne Ørland kommunes tjenester med de statlige kriteriene i forsøksordningen.

Det forutsettes at eventuell deltakelse i forsøksprosjekt ikke skal endre ved den tverrfaglige og tverrpolitiske enigheten om satsingen på hjemmebaserte tjenester i Ørland kommune og de føringer som ble vedtatt av kommunestyret 20.06.13, PS 47/2013. Viser også til verdi- og strategidokumentet for pleie- og omsorgstjenestene i Ørland kommune fra 2013, vedlegg 3.

En eventuell deltakelse i «Forsøksordning med statlige kriterier for tjenestetildeling og finansiering av omsorgstjenester» skal sikre at de tjenester som er omfattet av forsøket, og dimensjonert ut fra forsøkets intensjoner, er finansiert i forsøksperioden. Det vil for begge modeller for Ørland kommune bety et inntektspåslag på 4 % på regnskapstall for 2015 på netto driftsutgifter på KOSTRA-funksjonene 234 (omsorgstjenester), 253 (hjemmetjenester), 254 (institusjon) og 261 (bygningmasse) i prosjektperioden på 3 år. Regnskapstallene for

2014 var på kr 65.419' og et inntektspåslag for Ørland kommune vil utgjøre ca. 8,2 mill. i prosjektperioden på 3 år med utgangspunkt i regnskapstall for 2014. I oppstartsåret 2016 gis tilskuddet for 8 mnd. og i avslutningsåret 2019 for 4 mnd. Dette vil på bakgrunn av regnskapstall for 2014 utgjøre ca 1,7 mill. i 2016, 2,7 mill. i 2017, 2,8 mill. i 2018 og 1,0 mill. i 2019.

Dette kan gi en kommunal frihet og et «vern» når det gjelder omsorgstjenestene i kommunen i prosjektperioden, og hvor man også er sikret et inntektspåslag på ca 8,2 mill kroner. Samtidig kan deltakelse i forsøksordningen føre til en innskrenking for øvrige kommunale tjenester hvis det i samme periode oppstår behov for en økonomisk innstramming, da en stor andel av dagens kommuneramme vil være øremerket forsøket. Regnskap for 2014 viser at Ørland kommune hadde kr 229.157' til fordeling, og uttrekket i forsøket som da ville utgjort kr 65.419' tilsvarer ca 29 % av kommunens sum til fordeling, jfr. driftsregnskapet-skjema 1B for 2014. Det som kan bidra til å usikkerhet på andre tjenesteområder, er økonomisk ubalanse som en følge av inntektssvikt i skatteinntekter, økte renteutgifter eller uforutsette utgifter på andre tjenesteområder. Det kan da bli svært krevende for rådmannen å håndtere den økonomiske ubalansen med mindre handlingsrom, og da kommunen ikke har noen økonomiske reserver.

I kommuneplanens samfunnsdel er en av fem strategier å *«utvikle de kommunale tjenestene»*. Ørland kommune skal legge til rette for et godt tjenestetilbud der befolkningsveksten er størst, gi fremtidsrettede gode helse- og velferdstjenester, og legge til rette for en oppvekst med gode forutsetninger for utvikling, læring og danning. Administrasjonen vurderer at en eventuell deltakelse i forsøksordningen kan føre til at det blir krevende i prosjektperioden og samtidig legge til rette for et godt tjenestetilbud der befolkningsveksten er størst, og når kommunen har et overordnet mål med befolkningsvekst på 35 % i perioden 2014-2026.

Rådmannens innstilling

Kommunestyret beslutter at Ørland kommune på bakgrunn av økonomiske vurderinger, og mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel, ikke skal søke om å delta i forsøksordning med statlig finansiering av omsorgstjenester i perioden 01.05.2016-01.05.2019.